

Årsredovisning 2018

Södertörns brandförsvärsförbund



Vid brand:

1. Försök släcka om det går

- Använd brandsläckare när det finns.
- Om det brinner i en kastrull – lägg på locket. Släck aldrig brinnande fett/olja med vatten.
- Brinner det i någons kläder? Få ned personen på marken, kväv elden med en filt eller matta.
- Ta inga onödiga risker.

2. Kan du inte släcka branden?

- Rädda dig själv och andra i akut fara men ta inga onödiga risker.
- Kryp ut under röken. Där ser du bättre och kan andas lättare.
- Stäng dörren efter dig. Då hindrar du elden från att sprida sig.
- Brinner det i grannens lägenhet? Stanna i din lägenhet och stäng fönster och dörrar. Gå aldrig ut i ett rökfyllt trapphus!

3. Ta hand om en rökskadad person

- Se till att den rökskadade får frisk luft så snabbt som möjligt.
- Gör konstgjord andning om personen inte andas själv.
- Åk alltid till sjukhus för kontroll.

4. Ta hand om en brännskada

- Kyl brännskadad hud med kallt vatten i minst tio minuter.
- Skydda sedan skadan med en ren handduk eller liknande.
- Dra aldrig loss kläder som har fastnat i huden. Klipp i stället rent runt omkring och kyl med vatten.
- Är skadan större än handflatan på den skadade personen? Sök sjukvård!



Ring
112

Vår vision:

Skapa säkerhet, trygghet och förtroende

I ett tryggt och säkert samhälle inträffar inga olyckor. Ingen kvinna, man, flicka eller pojke skadas och miljön är oförstörd. Vi ska identifiera risker, förhindra olyckor och medverka till att skapa en miljö där kvinnor, män, flickor och pojkar känner sig trygga.

Under sommaren 2018 drabbades Sverige av de mest omfattande skogsbränderna i modern tid. Landets räddningstjänster kämpade tillsammans för att begränsa och släcka bränderna. Internationella resurser i form av brandflyg, helikoptrar och markpersonal bistod Sverige vid olika insatser. Den långvariga värmen och torkan tycktes aldrig ta slut och eldningsförbudet drogs till sin yttersta spets.



Foto: Per Åström/TT Nyhetsbyrån

Året i korthet

Men året som gick innebar också så mycket mer för oss. Förbundet fyllde 25 år, hembesök genomfördes i stor skala, vi fortsatte att utbilda civila insatspersoner, ett flertal ministrar besökte vår verksamhet och antalet sökande till sommarvikarie brandman slog alla rekord.

Kommundagen genomfördes för andra året i rad, samverkansavtal tecknades med Sörmlandskustens räddningstjänst och vid ett flertal tillfällen uppmärksammade vi personer som agerat utöver det vanliga i samband med en olycka, så kallat rådigt ingripande. Efter ett omfattande och hårt arbete av många miljömedvetna medarbetare kunde vi i slutet av året miljöcertifiera förbundet enligt ISO 14001:2015.

Med fokus på trygghet och säkerhet

Vi ska vara en aktiv och involverad part i hela kommunens arbete med skydd mot olyckor. Med detta avser vi inte att ta över någon annans ansvar utan använda våra befintliga resurser för att bidra till att andra kan göra ett bra jobb. Under året har det goda samarbetet som finns mellan oss och våra medlemskommuner fortsatt. Vi deltar aktivt i kommunernas utveckling och säkerhetsarbete. I tät dialog och samverkan med kommunens olika aktörer skapar vi tillsammans en tryggare och säkrare vardag för de som bor och vistas i våra medlemskommuner. Med riktade informationsinsatser och kampanjer uppnår vi resultat som ger effekt och gör skillnad.

En attraktiv arbetsgivare

Vårt arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare som engagerar, motiverar och inspirerar våra medarbetare har fortsatt likväldigt som vårt fokus på att våra medarbetare ska trivas och stanna kvar och utveckla och utvecklas hos oss.

Värdefulla medarbetare har valt att stanna kvar hos oss och nya kompetenta medarbetare har rekryterats till organisationen. Vi har skapat en tydlig lönepolitik i syfte att ge förutsättningar och struktur för medarbetare och chefer i lönesättande samtal. Vårt arbete med jämställdhet och mångfald fortsätter och kunskapshöjande insatser inom arbetsmiljöfrågor har påbörjats under året.

Vi lämnar ett händelserikt 2018 bakom oss och ser fram emot ett nytt spännande år.

God läsning!

» **Vårt arbete med jämställdhet och mångfald fortsätter och kunskapshöjande insatser inom arbetsmiljöfrågor har påbörjats under året.**

Innehåll:

- | | | | | | |
|----|---------------------------------|----|-----------------------------|----|---|
| 3 | Året i korthet | 21 | Organisation | 30 | Kassaflödesanalys och investeringsredovisning |
| 5 | Fem frågor till Brandchefen | 22 | Direktionens ordförande | 31 | Noter |
| 6 | Hänt i våra kommuner | 23 | Förbundsdirktionen | 33 | Redovisningsprinciper och driftsredovisning |
| 12 | Händelser under året | 24 | Måluppföljning | 34 | Revisionsberättelse |
| 17 | Vårt miljöarbete | 25 | Personalstatistik | 35 | Karta medlemskommuner |
| 18 | Sotning och brandskyddskontroll | 26 | Insatser och statistik | | |
| 20 | Våra medarbetare | 28 | Förvaltningsberättelse | | |
| | | 29 | Resultat- och balansräkning | | |

L-ABC-metoden:

Det första du bör göra när du kommer fram till en skadad/sjuk person är att kontrollera medvetandegraden. Tala med dem och om de inte svarar ruska försiktigt på dem. Om de inte reagerar bör du gå vidare med L-ABC-metoden.

L. Livsfarligt läge

Livsfarligt läge utförs först och syftar till att **föra bort personen från allvarliga faror**.

Flytta aldrig en person i onödan då det kan förvärra skadan.

A. Andning

Kontrollera andningen efter att den skadade förts i säkerhet. Du kontrollerar det genom att hålla örat en bit ifrån personens mun och lyssna efter andningsljud samtidigt som du tittar om bröstkorgen höjer och sänker sig. **Om personen andas** gäller det att säkerställa att hen även fortsättningsvis har fri luftväg.

Om personen inte andas skapar du först fri luftväg och kontrollerar därefter om personen börjar andas. Om personen inte börjar andas måste du påbörja mun-mot-mun andning.

B. Blödning

Efter att du säkerställt fri luftväg och andningen gäller det att snabbt stoppa större blödningar. Begränsa blödningen genom att hålla den skadade kroppsdelen högt och trycka på såret med handen. Lägg därefter ett tryckförband runt såret. Om det blöder igenom lägg ett nytt förband utanpå det gamla. Har du inga sterila kompresser kan du använda till exempel en halsduk eller en tröja. **Lägg aldrig tryckförband runt bröstkorgen eller halsen** då det kan försvåra andningen eller blodcirkulationen till hjärnan. Vid blödningar på hals eller bröst-korg trycker man förbandet lätt mot såret.

C. Chock

Chock eller cirkulationssvikt orsakas av att mängden blod i kroppen är för liten för att syreförsörjningen till kroppens olika delar ska bli tillräcklig. Den här typen av chock är livshotande och ska inte förväxlas med den psykiska reaktionen chock. **Tidiga tecken på cirkulationssvikt är snabb puls, gråblek kallsvettig hud, oro och ångest**. Person som är medvetslös och har cirkulationssvikt placeras i stabilt sidoläge samt med benen i högläge då blodcirkulationen underlättas till de viktigaste organen. Ofta blir personer med cirkulationssvikt törstiga men **ge aldrig den skadade något att dricka eller äta**, då det kan försämra tillståndet.

Vårt mål: Säkerhet och trygghet

Målet för Södertörns brandförsvarsförbund är att skapa säkerhet och trygghet i Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö kommun.

Vår främsta uppgift är därför att förhindra att bränder och andra olyckor inträffar.

Verksamheten omfattar 9 heltids- och 3 deltidsstationer samt 9 brandvårn.

Vi driver också Räddningscentralen Stockholms län som är en larm- och ledningscentral.

Vi ansvarar för att sotning och brandskyddskontroll utförs i våra medlemskommuner.

Södertörns brandförsvarsförbund bildades 1993 av Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Tyresö kommun. I dag består vi av tio medlemskommuner och 2108 firade vi 25 år som förbund. Då som nu fortsätter vi att vara en framåtsträvande och vidsynt organisation som vågar utmana rådande normer för att hitta

bättre lösningar.

Vi breddar vårt uppdrag, arbetar tvärsektoriellt och anpassar oss efter kundernas behov. Vi delar med oss av vår kompetens och tar ett socialt ansvar i kommunerna. I det förebyggande arbetet och vid olyckor och kriser ser vi inte bara till den fysiska skadan utan till hela det drabbade sammanhanget. Tillsammans skapar vi framtidens räddningstjänst.

Fem frågor till Brandchefen

1

Lars-Göran, du som har varit med sen förbundet bildades, kan du ge några exempel på vad som utmärker vår organisation i dag i jämförelse mot förr? Och om du får önska fritt vad skulle du vilja se mer, eller mindre, av de kommande 25 åren?

Svar: Vi har alltid varit en organisation som vill vara med och påverka utvecklingen och pröva nya sätt att arbeta. Min önskan är att organisationen ska få fortsätta på samma sätt framöver, vårt samhällsengagemang gör skillnad i kommunerna. Jag skulle gärna se att vi slipper bilbränder och andra anlagda bränder framöver.

2

Sommaren 2018 bjöd på ett fantastiskt väder om man gillar värme, sol och bad. Baksidan blev de omfattande skogsbränderna som härjade på flera platser i landet. Vad skiljer sommarens skogsbränder från branden i Västmanland 2014?

Svar: I Västmanland 2014 var det en stor brand och vi fick en brandspridning som var så snabb att vi inte sett något liknande vare sig före eller efter. Men torkan den gången var begränsad till områdena kring Västmanland. I år var det torka i hela landet och alla behövde de egna resurserna för beredskap. Det gjorde att vi behövde göra nationella prioriteringar och få förstärkningar från såväl grannländer som via EU:s

civilskyddsmekanism. Sommaren 2018 kom Sverige att bli målet för den största hjälpinsats som civilskyddsmekanismen någonsin gjort.

3

En av höjdpunkterna under sommarmånaderna är att grilla. Redan i maj kom det första eldningsförbudet och resten av sommaren kom att präglas av extrem försiktighet och bedöma lämpligheten att grilla i skog, mark och på egen tomt. Varför tror du att det var så svårt att nå ut med budskapet om eldningsförbud och uppnå respekt att agera därefter?

Svar: De flesta upplevde nog att det var en överdriven försiktighetsåtgärd att förbjuda grillning på egen tomt. En orsak till detta kan vara att man inte är van vid den extrema torkan vi hade i jämförelsen med hur det brukar vara. Men den torkan som var i år motiverade verkligen den exceptionella åtgärden. Generellt skulle jag vilja se en större respekt för eldningsförbud, samtidigt som vi ska vara restriktiva med den åtgärden och bara använda den när det verkligen är så torrt som det var.

4

I slutet av året tecknade vi avtal med Sörmlandskustens räddningstjänst om att larma ut och leda räddningsstyrkor i ett gemensamt ledningssystem som ska skötas från vår räddningscentral i Lindvreten. Vad kommer samarbetet innebära för vår organisation?

Svar: Samarbetet inleds under 2019 och ska vara helt klart till den 1 januari 2020, det är verkligen en vinn-vinna lösning för båda våra organisationer. Vårt samarbete kring vår gemensamma gräns kommer bli mycket lättare och vi får en ökad kunskap om den del av Sörmland som vi gränsar mot. På sikt kommer vi också få fler medarbetare till räddningscentralen vilket också gör oss mer uthålliga vid större händelser.

5

Till sist, arbetet med att bygga upp det svenska totalförsvaret har påbörjats och vad det kommer att innebära för räddningstjänsten kanske är för tidigt att säga men som bästa gissning, vad tror du?

Svar: Jag tror att det finns stora utmaningar i detta, dels har vi tappat en del av den kunskap vi hade innan vi ändrade inriktning under 1990-talet men det är också helt nya hot och en annan sårbarhet idag än det varit tidigare. Vi behöver få till ett bra samarbete med våra medlemskommuner i arbetet för att bli bättre tillsammans och undvika dubbelarbete.



Lars-Göran Uddholm

Brandchef
Södertörns brandförsvarsförbund
Foto: Pontus Lundahl/
TT Nyhetsbyrån



Hänt i våra kommuner

Trafikplats Kungens kurva
Illustration: Trafikverket

Botkyrka – samverkan en självklar del av vår verksamhet

2018 var året då flera samverkansprojekt övergick till att bli en naturlig del av vår verksamhet. Ett av dem är samarbetet mellan polis, ambulans och räddningstjänst (PAR) som nu blivit ett självklart inslag i kommunens trygghetsskapande arbete.

PAR innebär att kommunens elever i årskurs åtta kommer till brandstationen för att träffa personal från polis, ambulans och räddningstjänst. Eleverna får lära sig om de olika yrkena men också vad konsekvenserna blir vid exempelvis anlagda bränder och andra brott. Huvudsyftet är att skapa en god kontakt med ungdomarna. Under året fick cirka 1 000 elever ta del av utbildningen. PAR har blivit känt i hela Sverige och det är flera kommuner som tagit efter konceptet och startat liknande utbildningar för sina ungdomar.

Mentors in Violence Prevention är också ett arbete som tagit form och fart under året. Här bidrar vi med våldsförebyggande mentorer till skolorna. Kommunen samordnar det våldsförebyggande arbetet tillsammans med skolor, polis och brandförsvaret.

Arbetet med Effektiv Samordning för Trygghet har under året vuxit fram i kommunen. Vi deltar aktivt i detta forum och med en gemensam lägesbild kan vi styra arbetet för att skapa trygghet och säkerhet i Botkyrka kommun.

Under året implementerades funktionen tjänsteman i beredskap i kommunen. Detta har lett till att vi har fått bättre kontaktvägar in i kommunen. Vid större händelser kan kommunen nu snabbt få igång en organisation för att kunna hantera olyckor och kriser.

Ekerö – med fokus på ökad säkerhet i bostäder

Arbetet med att skapa ökad säkerhet i bostäder har fortsatt under året. Genom samarbete med Ekerö bostäder har ett flertal riktade hembesök genomförts för att sprida information och öka individens kunskap om att förebygga brand i bostaden och förmåga att agera vid brand i hemmiljön. Hembesök har även genomförts på ett av kommunens boende för nyanlända som ett led i vårt trygghetsskapande arbete.

Under året har även brandstyrkorna deltagit vid informations-träffar för bostadsrättsföreningar och på företagsdagar samt anordnat ett uppskattat öppet hus på Ekerö brandstation.

I vårt arbete med förebyggande åtgärder för andra händelser än brand har bland annat en inventering och kontroll av samtliga kommunala bad genomförts i syfte att förbättra säkerheten för besökare.

Arbetet kring infrastrukturprojektet Förbifart Stockholm fortsätter och vi har som organisation bland annat deltagit på möten för att kontinuerligt följa upp och arbeta för att säkerställa en funktionell insatsplanering till olika arbetsområden.

Haninge – ny nationell resurs på brandstationen

Sedan 2017 har en ny nationell resurs tagits fram i Sverige som kallas för NUSAR. Förkortningen står för Nationell Urban Sök och Räddning. Resursen är anpassad till svenska förhållanden och har kapacitet att med specialanpassat materiel och specialutbildad personal hitta människor i rasmassor, stabilisera och forcera byggnadsdelar, bistå sjukvårdspersonal vid losstaging

och stabilisering av skadade personer.

Fyra räddningstjänster har avtalat att tillhandahålla denna resurs varav en är Södertörns brandförsvärsförbund och Haninge brandstation. Detta innebär att det sedan 2018 finns en container på Haninge brandstation med utrustning för ovanstående arbetsuppgifter samt att personalen ska få utbildning i att utföra dessa uppgifter.

I övrigt befinner sig Haninge kommun i en mycket expansiv period både vad gäller byggande av bostäder och ny infrastruktur. Bland annat har en ny trafikplats byggts i nära anslutning till Haninge brandstation och i centrala Handen växer en ny stadsbild fram. Vi har ett bra samarbete med kommunens byggnadsnämnd och våra synpunkter behandlas på ett bra sätt i dessa frågor.

Huddinge – operativ samverkansgrupp skapar trygghet

I Huddinge kommun samverkar brandförsvaret, polis, kommunens olika verksamheter, fastighetsbolag och väktare för att tillsammans öka tryggheten och minska brottsligheten i kommunen. I den så kallade operativa samverkansgruppen tas alla aktörers kompetenser tillvara för att skapa en tryggare vardag för de som bor och vistas i kommunen.

Med en ständig dialog och genom den täta samverkan har många stuprör tagits bort. Forumet används dagligen och även kommunens invånare för en vardaglig dialog med gruppen, även kallat trygghetsdialog. Gruppen lyssnar på medborgarna och politikerna lyssnar på gruppen. ▶



Botkyrka

93 106 invånare
480 invånare/km²
194 km² landyta



Ekerö

28 308 invånare
130 invånare/km²
217 km² landyta



Haninge

89 989 invånare
196 invånare/km²
458 km² landyta



Huddinge

111 722 invånare
853 invånare/km²
131 km² landyta

I höstas nominerades den operativa samverkansgruppen i kategorin Årets team på Framtidsgalan. Syftet med galan är att uppmärksamma de personer inom offentlig sektor som utmärkt sig inom nytänkande, inspiration, ledarskap, gott teamskap och karriär.

Samverkansgruppen nominerades för de viktiga insatserna som görs organisationsöverskridande inom kommunen. Tillsammans skapar de ett tryggare Huddinge, varje dag.

Nacka – vi deltar aktivt i kommunens utveckling

I samband med att Nacka bygger stad deltar och följer Södertörns brandförsvärsförbund aktivt utformningen av tunnelbanans utbyggnad, infrastrukturprojekt och förtätning av bostadsområden. Vi har ett bra samarbete med och är ett stöd till plan- och bygghandläggarna. I detta arbete ingår även ett flertal besök av uttryckande personal i nyetablerade bostadsområden. Under 2018 har ett arbete påbörjats i syfte att stärka Nacka kommuns förmåga att arbeta systematiskt med egenkontroll av brandskyddet i kommunens verksamheter.

Vi har fortsatt att utveckla och förbättra samarbetet med hemtjänstens 28 utförare. Bland annat har vi följt upp och kvalitets-säkrat de checklistor som används av personalen vid hembesök för att identifiera viktiga tecken om den boende befinner sig i riskzonen för brand i hemmet samt utökat materialet med brandsäkerhetsinformation.

Sedan en lång tid tillbaka har vi ett nära samarbete med de lokala trygghetsråden, vilket ger oss ett stort kontaktnät ut i samhället och möjlighet till riktad brandskyddsinformation.

Vidare har vi utvecklat nya informationskanaler för att stärka individens förmåga att förebygga och agera om det börjar brinna i hemmet. I vissa prioriterade bostadsområden har vi gjort hembesök med direkt information. Under detta arbete har vi nått drygt 500 hushåll.

Nykvarn – en del av kommunens säkerhetsarbete

Nykvarns kommun har under året fortsatt exploatera med centrumbebyggelse, bostäder och industriverksamhet. Södertörns brandförsvärsförbund har varit med och stöttat i säkerhetsarbetet kring brandförebyggande åtgärder, brand- och sjukvårdsutbildningar till kommunens anställda samt förevisningar och information till allmänheten. En viktig del av arbetet har varit vår medverkan i planläggning för säkerhetsarbetet vilket skett i samverkan med kommunen och polisen. Under året har inga större händelser inträffat som frångår det normala läget.



Nynäshamn – stora utmaningar leder till täta dialoger

Under året har fortsatt möten genomförts i såväl riskhante-

ringsrådet som inom hamnprojektet Stockholm Norvik Hamn.

Riskhanteringsrådet består av representanter från Stockholms Hamnar, Nynas AB, AGA LNG Terminalen, Statoil, Nynäs- hamns kommun och lokalpolis- område Nynäshamn/Haninge.

Inom riskhanteringsrådet har arbetet fortsatt med att undersöka möjligheterna till kommun- gemensamma brytpunkter för ankommande räddningsenheter vid en skadehändelse. Syftet med arbetet är att tydliggöra och ensa de idag gällande verksamhetsspecifika brytpunkter så att de kan bli färre men tydligare brytpunkter för samtliga samverkande organisationer.

Vi har fortsatt en dialog med Nynäshamns kommun, Trafikverket och Stockholms hamnar gällande riksväg 73 och sträckan Älgviken till Nynäs- hamns järnvägsstation samt länsväg 225. En prioriterad och viktig fråga som diskuteras är hur räddningstjänsten framkomlighet kan bli bättre och säkerställas när Stockholm Norvik Hamn tas i drift i början av 2020. Kommunen har redan idag en komplex riskbild med industri, hamnverksamhet, färjetrafik och hög belastning av fordonstrafik på kommunens vägnät.

Nynäshamns kommun står inför flera stora utmaningar för att möjliggöra en större inflyttning av kommuninvånare. Vi deltar aktivt i arbetet med framtagande av detaljplaner och samråd kring olika större byggprojekt i kommunen.

Under året har beslut fattats mellan Nynäshamns kommun och Södertörns brandförsvärsförbund om att påbörja projektering av en om- och tillbyggnad av Sorunda brandstation. ►





Stockholm Norvik Hamn
Illustration: Stockholms Hamnar



Nacka
103 656 invånare
1 091 invånare/km²
95 km² landyta



Nykvarn
10 923 invånare
71 invånare/km²
153 km² landyta



Nynäshamn
28 290 invånare
79 invånare/km²
359 km² landyta



Salem – riktade informationsinsatser gav uppskattning

I Salems kommun fortsatte vi arbetet med att informera kommuninvånarna hur man ska förebygga och hantera en eventuell brand i sin bostad. Detta har bland annat skett i samband med utbildningsdagar för Grannsamverkan där brandförsvaret informerar om brandsäkerhet i hemmet. I introduktionsprogrammet för nyanlända i kommunen ingår en informationsdel som hålls tillsammans med polisen där vi informerar om brandförsvarets roll i samhället samt vad man själv bör och ska göra i sin bostad för att förebygga brand.

Under hösten genomförde vi hembesök vid de kommunala anvisningsboendena och med hjälp av våra duktiga brandskyddsinformatorer blev det ett uppskattat möte i hemmet. Tidigare har denna information nått målgruppen vid en gemensamma introduktionsutbildning men nu öppnades det upp för mer specifika frågor angående sin säkerhet i det egna boendet.

Södertälje – fyrverkerikampanjen ger resultat

I Södertälje fortsätter det goda samarbetet som finns mellan flera av stadens samhällsaktörer. Två gånger i veckan träffas personal från brandförsvaret, polisen, fältarna, fritidsgårdarna, socialtjänsten, bussbolaget Nobina, väktare, parkeringsvakter och skolorna för att tillsammans arbeta för en tryggare stad. På måndagsmötena arbe-



tar vi med en längre tidshorisont och planerar för hur vi i framtiden kan förebygga och avhjälpa tidigare uppkomna händelser. Fredagsmötena har en mer operativ karaktär där vi tillsammans går igenom lägesbilden inför den kommande helgen.

I nästan tio år har vi, kommunen och polisen drivit en årlig kampanj för att begränsa användandet av fyrverkerier. Bakgrunden till kampanjen var att Södertäljes kommuninvånare upplevde ett stort problem med smälare och fyrverkerier, vilket skapade en otrygghet i kommunen. En del av kampanjen är att tillsammans med polisen uppvakta handlare som sökt och fått tillstånd att sälja fyrverkerier och uppmana dessa att helt avstå försäljning, alternativt begränsa fyrverkeriförsäljningen.

Vi kan nu se en effekt av kampanjen där allt fler handlare avstår eller begränsar sin försäljningstid och att Södertäljeborna förhoppningsvis upplever sin

stad som tryggare. I år var det endast sju försäljningsställen av fyrverkerier under jul- och nyårshelgen i Södertälje.

Tyresö – fungerande brandvarnare räddar liv

För att alla inom Södertörns brandförsvärsförbunds område ska leva i en trygg och säker hemmiljö med avseende på brand och andra olyckor arbetar personalen på alla brandstationer med hembesök i våra medlemskommuner.

Arbetet i Tyresö inleddes med att vi tog kontakt med Tyresö Bostäder AB som var mycket positiva till att vi genomförde hembesök i deras bostadsbestånd. De försåg oss med brandvarnare och batterier till brandvarnare.

Varje söndagseftermiddag under perioderna mars till maj och september till november knackade tjänstgörande brandstyrka dörren i Granängsringen. Vi informerade om hur man förebygger brand i hemmet, hur man agerar i händelse av brand hemma eller om det är rökutveckling i trapphuset. I de bostäder som saknade fungerande brandvarnare, vilket var 11 procent, bytte vi batteri i brandvarnaren eller monterade upp en ny brandvarnare. Vi rekommenderade också samtliga att skaffa en brandsläckare och en brandfilt för att kunna släcka en brand i hemmet. För att nå alla med information lämnades också broschyrer i brevlådorna och anslag sattes upp i trapphusen. Arbetet mot brand i bostäder kommer att fortsätta i Tyresö kommun under de kommande åren.



Salem

16 786 invånare
311 invånare/km²
54 km² landyta



Södertälje

97 381 invånare
185 invånare/km²
525 km² landyta



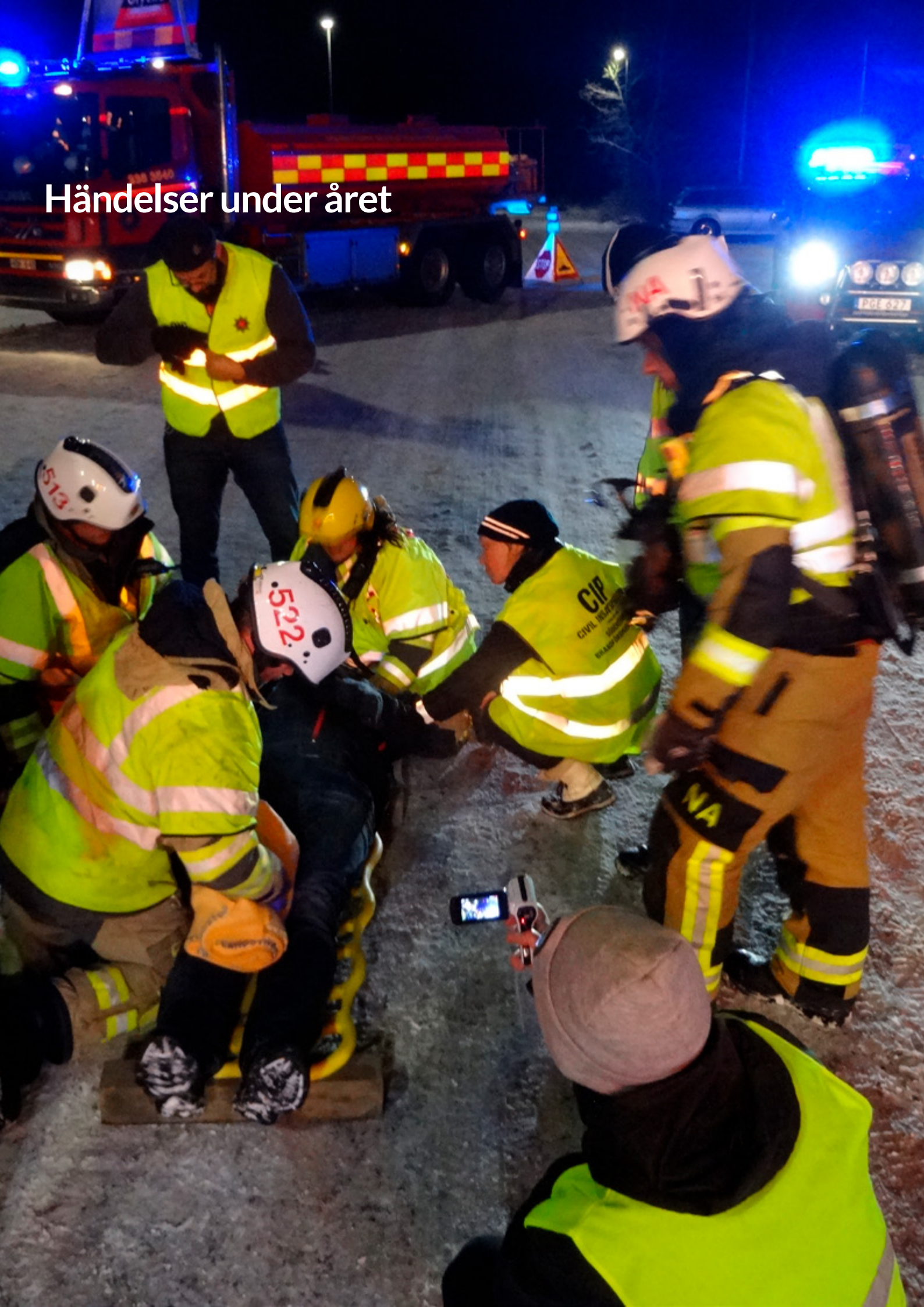
Tyresö

48 004 invånare
696 invånare/km²
69 km² landyta

Totalt:

Totalt invånare: 628 165
Totalt invånare/km²: 4 092
Total km² landyta: 2 255

Händelser under året



Hembesök

Mot bakgrund av att 90 procent av dödsbränderna i Sverige sker i bostaden arbetar vi målmedvetet och långsiktigt för att alla inom vårt område ska leva i en trygg och säker hemmiljö med avseende på brand och andra olyckor.

I arbetet med att stärka individens förmåga att förebygga brand och att hindra eller begränsa skador om det börjar brinna i hemmiljön, inriktningsmål 1 i Verksamhetsplan 2018, har brandstyrkorna genomfört hembesök enligt konceptet trygg och säker hemmiljö. Det hela började som ett projekt 2017 i fyra av våra medlemskommuner men konceptet har nu permanentats och alla heltidsstationer i Södertörns brandförsvarsförbund har genomfört hembesök i två perioder under året, vår och höst, och företrädesvis på söndagar.

Forskningen visar att hembesök ger störst effekt i områden där det brinner mycket därför har områden valts utifrån vår insatsstatistik där flest bränder kan påvisas. I Salems kommun har våra brandskyddsinformatorer genomfört hembesök med fokus på boenden för nyanlända och i Nykvarns kommun har personal från Södertälje brandstation utfört hembesök hos äldre.

Vi har under 2018 arbetat i förbundets samtliga medlemskommuner och genomfört totalt 2 876 hembesök. Vid 596 av dessa hembesök har vår personal gett hushållet en chans upptäcka en brand på ett tidigt stadium genom att ordna en fungerande brandvarnare i hemmet genom att byta batteriet eller sätta upp en ny brandvarnare.

Vid hembesöken informerar vi om hur man testar en brandvarnare och byter batteriet. Vi informerar om hur man ska agera vid brand i bostaden, till exempel vid brand på spisen och vad man gör om det är rök i trapphuset. Vi samtalar om hur man kan förebygga brand och att man bör ha en brandfilt och en handbrand-

släckare i hemmet. Under hembesöken har vi träffat över 5 000 kommuninvånare i personliga möten under året. Hembesöken har uppskattats både av de boende och våra egna medarbetare.

Kommundagen

Under en dag i mitten av oktober bjöd vi för andra året i rad in våra medlemskommuner till en kommundag på station Lindvreten i Vårby gård. Inför årets kommundag utökade vi inbjudan och bjöd även in andra samverkanspartner till oss och våra kommuner så som kommunpoliserna.

Dagen innehöll ett flertal intressanta seminarium som exempelvis hembesök, säkerhet och trygghet i verksamhetslokaler, kommunala tjänster i räddningscentralen, utmaningar och förmågor vid påfrestande händelser samt erfarenheter och lärdomar från sommarens skogsbränder. Under dagen pågick en mäsia i våra lokaler vilket gav möjlighet för våra besökare att få en inblick i andra delar av vår verksamhet. Syftet med dagen är att få ett forum där vi kan träffa olika funktioner i våra medlemskommuner och bredda vår samverkan, framför allt när det kommer till det förebyggande arbetet. Det är också ett tillfälle för våra medlemskommuner att träffa varandra och hitta nya samverkansområden.

Samverkan över länsgränsen

Södertörns brandförsvarsförbund och Sörmlandskustens räddningstjänst inleder ett samarbete om att ingå i ett gemensamt ledningssystem. Det kommer att innebära att räddningsstyrkorna från respektive räddningstjänst larmas ut och leds från Räddningscentralen Stockholms län. De samlade resurserna ska användas så effektivt som möjligt oavsett kommuntillhörighet och bidra till att uppnå ett så bra resultat för medborgarna som möjligt vid en händelse. Den eller de räddningsstyrkor som är snabbast tillgängliga och mest lämpliga ska användas, oavsett kommun och organisationstillhörighet.

Samarbetsavtalet undertecknades hösten 2018 och börjar gälla den 1 januari 2020.

Samverkansöverenskommelser förlängs med tre medlemskommuner

Förnyade samverkansöverenskommelser har tecknats med Huddinge, Nykvarn och Södertälje kommun. Inom respektive kommun samverkar brandförsvaret, kommun och lokalpolisområde kring frågor om trygghet och säkerhet. I samverkansöverenskommelserna anges ett antal prioriterade områden tillhörande åtgärder där parterna ska arbeta mot samma mål inom kommunen. I överenskommelsen beskrivs också organisationen för hur samverkan ska fungera i praktiken. Medborgarlöftena är också en viktig del i det trygghetsskapande arbetet för att engagera och involvera medborgarna i det lokala samhället.

Internationella kunskaper och erfarenheter

Inom ramen för EU-projektet INACHUS har vi under fyra år tillsammans med 20 andra deltagande organisationer arbetat med att utveckla utrustning och system för att snabbare kunna hitta människor som begravts under raserade byggnader. Södertörns brandförsvarsförbund tillsammans med USAR.NL (Holland) har haft rollen som slutanvändare med huvudsakligt uppdrag att formulera behov och utvärdera lösningar. Projektet avslutades vid årsskiftet.

Civil insatsperson

Under 2018 fortsatte införandet av så kallade Civil insatsperson (CIP) främst i områden där vi saknar lokal brandstation. Totalt har vi engagerat cirka 60 personer som genom sitt agerande kan göra en första insats innan vår ankomst.

Efter genomförd utbildning som omfattar både teori och praktiska övningar i grundläggande brandskydd är de nu redo att snabbt kunna agera på brand i ►



byggnad, brand utomhus, hjärtstopp, trafikolycka och drunkning. Samtliga som genomgår vår utbildning utrustas med en reflexryggsäck innehållande brandsläckare, andningsmask, gul varselväst samt förband för att snabbt kunna stoppa blödningar.

Idag har vi CIP i Hilleshög, Hovsjö, Hölö, Mörkö, Hemfosa och Segersäng. Vi kommer att fortsätta utbilda CIP i ytterligare områden under 2019.

Ministerbesök under året

Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson besökte Botkyrka

I maj besökte justitie- och inrikesministern Morgan Johansson vår brandstation i Botkyrka kommun och Karsby International School för att ta del av våra respektive verksamheter.

Vi fick möjlighet att berätta om hur vi på olika sätt arbetar tillsammans, bland annat med det dagliga våldsförebyggande arbetet som kallas Mentors in Violence Prevention, för att skapa en tryggare och säkrare kommun. Morgan Johansson fick också tillfälle att samtala med våra brandskyddsinformatorer vars tjänstgöring är ett samarbete mellan oss och Arbetsförmedlingen.

Försvarsminister Peter Hultqvist besökte brandområdet i Nykvarn

Försvarsministern Peter Hultqvist besökte i juli månad det skogsbrandsdrabbade området i Nykvarn. Under sitt besök fick han möjlighet att samtala med personal på plats samt besökte han brandstationen i Nykvarn där frivilligresurser arbetade för att stötta insatsen.

Statsminister Stefan Löfven besökte Haninge brandstation

Det blev ett långt samtal om resiliens och samarbete när statsminister Stefan Löfven besökte Södertörns brandförsvarförbund och brandstatio-

nen i Haninge i somras. Stockholms läns landshövding Sven-Erik Österberg och Haninges kommunstyrelseordförande Meeri Wasberg deltog i samtalen.

Brandchef Lars-Göran Uddholm berättade om sina erfarenheter om den beredskap som finns för bränder i Södertörnsregionen med anledning av den extrema torkan och hur man arbetar förebyggande.

Haninges kommunstyrelseordförande Meeri Wasberg berättade hur man arbetar förebyggande utifrån ett kommunalt perspektiv i en storstadsnära kommun med mycket skog och bebyggelse. Sven-Erik Österberg talade om hur Länsstyrelsen arbetar proaktivt samt att man lånar ut personal med särskild kompetens till andra delar av landet.

Samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan besökte Huddinge brandstation

I början av augusti besökte samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan Huddinge brandstation för att ta del av vår verksamhet, information om släckningsarbete med mera.

Tillsyner

Södertörns brandförsvarförbund är en tillsynsmyndighet och genomför tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Vid tillsyner kontrolleras efterlevnaden av respektive lagstiftning.

Brandmännen är de som gör den största delen av förbundets tillsyner och det har blivit en självklar del av det dagliga arbetet på våra brandstationer. Insatsledare och brandingenjörer gör tillsyner av större och komplexare objekt samt kvalitetssäkrar samtliga tillsyner.

För att bli en godkänd tillsynsförättare utbildas brandmän internt varje år. Utbildningen kallar vi Olycksförebyggande. Alla brandmän ska gå Olycksfö-

»Totalt har vi engagerat cirka 60 personer som genom sitt agerande kan göra en första insats innan vår ankomst.

rebyggande som ett steg i sin kompetensutveckling och de som blir antagna har cirka fem års arbetslivserfarenhet som brandman. Olycksförebyggande går under hösten och deltagarna har 15 platsbundna dagar med lektioner samt självstudier under kursen som totalt uppgår till 240 timmar. Deltagarna läser om olycksförebyggande arbete i stort, tillsynsarbete enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor och enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor samt utbildas inom ärendehantering, samhällsorientering och plan- och byggprocessen.

Utbildningen motsvarar Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps utbildning Tillsyn och annan olycksförebyggande verksamhet A.

Att våra brandmän förstår kopplingen mellan det förebyggande och skadeavhjälpande arbetet är en enorm styrka för individen likväl som för hela organisationen. De olika kunskaperna och erfarenheterna hänger samman och kompletterar varandra vilket gör att våra brandmän får en bred kompetens.

Eldningsförbud

När det råder hög brandrisk i skog och mark kan Länsstyrelsen Stockholm fatta beslut om eldningsförbud. Bedömningen av eldningsförbud är gjord utifrån prognosunderlag från SMHI och i samråd med länets räddningstjänster. Vädret och den torra vegetationen kan medföra att en liten brand riskerar att bli mycket stor och svårkontrollerad innan brandförsvaret hinner få ut tillräckligt med resurser till platsen.

Vanligtvis innebär ett eldningsförbud att du inte får använda öppen låga utomhus. Grillning fritt i naturen är inte heller tillåten. Däremot får du grilla på egen tomt i särskild grillanordning det vill säga hemmagrillar för kol och briketter samt gasogrill. ▶

Foto: Mia Sjökvist



Grillning får vanligtvis också ske på allmän plats om man grillar på särskilt iordningsställda grillplatser. Grillplatserna är ofta byggda i betong och sten för att minimera risken att elden sprider sig och blir en brand. Det går också bra att använda särskild grillanordning det vill säga hemmagrillar för kol och briketter samt gasogrill.

Sommarens extrema väderförhållanden medförde att eldningsförbudet kom att utökas till att omfatta all eldning utomhus, även grillning vid särskilt iordningsställda grillplatser, grillning på egen tomt samt nyttjande av alla former av fri-luftskök med öppen låga. Detta tillhör dock ovanligheterna.

Sommarens skogsbränder

Sommaren 2018 och dess värmebölja är historisk. På flera håll i landet noterades de högsta temperaturerna sedan mätningarna inleddes i Sverige. Den långvariga värmen och extrema torkan kom däremot att förorsaka ett större antal skogsbränder som under flera veckor härjade samtidigt på olika platser runt om i landet.

I det rådande krisläge som landet befann sig i var det primärt viktigt att visa på solidaritet och fördela resurser där de behövs som bäst, även om det inte var inom vårt eget upptagningsområde. Därför blev det självklart att bistå med resurser till de skogsbrandsdrabbade områdena. Under tiden pågick även en långsiktig planering för att säkerställa kontinuitet i det stöd som gavs, se över möjligheterna att kunna hjälpa till med ytterligare resurser om det uppstod nya bränder på andra platser i landet samt bibehålla förmågan i Södertörnsregionen. Totalt hanterade Södertörns brandförsvärsförbund närmare 600 bränder i skog och mark under perioden 1 maj till 31 augusti varav ett tiotal var utanför den egna regionen. Genom aktivt arbete lyckades vi släcka de flesta

bränderna medan de ännu var små, medan en handfull insatser krävde arbete i flera dagar. Mest spektakulär blev sannolikt insatsen i Nacka längs Värmdöleden där internationella skogsbrandsläckningsflygplan deltog i släckningsarbetet en fredagskväll i juni.

Förbundet stöttade de drabbade områdena med både personella och materiella resurser, vilket bland annat innebar att vi

- **bistod med omfattande resurser** till branden på Trängslets skjutfält i Älvdalen, både vad gällde insatsledning och släckningsarbetet (totalt cirka 6500 mantimmar).
- **förstärkte vår räddningscentral** på Lindvreten med en extra ledningsoperatör så att vi kunde överta och samordna ledningen för områdena Mora, Orsa och Älvdalen där den ordinarie ledningen var upptagen med den stora branden på Trängslets skjutfält.
- **bistod med ledningspersonal** till Länsstyrelsens insatsledning i Färila i Ljusdals kommun, samt bidrog med materiel i form av slang och strålrör till samma insats.
- **självständigt hanterade** en större skogsbrand i Gnesta kommun då Sörmlandskustens räddningstjänst hade sina resurser upptagna på annan större skogsbrand i närområdet.
- **förstärkte stabsarbetet** vid Myndigheten för samhällsskydd och beredskap med medarbetare från förbundet för att nationellt samordna och prioritera resurser i landet.

Samverkansövningar

Under 2018 genomförde Södertörns brandförsvärsförbund samverkansövningar tillsammans med såväl industrin som andra blåljusaktörer. Enheter från olika räddningstjänster, ambulansleverantörer och polisdistrikt i länet har medverkat vid övningarna.

I början av oktober genomfördes en samverkansövning med specialoljetillverkaren Nynas AB vid raffinaderiet i Nynäs-



hamn. Övningen syftade till att befästa förmågan att med gemensamma resurser hantera en större olycka vid produktionsanläggningen. Organisation, ledning, samverkan och kommunikation tränades på samtliga nivåer. Övningen var både lärande och prövande för de inblandade. Medverkande organisationer utgjordes av räddningstjänsten, polisen, ambulanssjukvården, Nynas AB och Nynäshamns kommun. Övningen avlöpte väl och alla inblandade gavs möjlighet att identifiera framgångsfaktorer och förbättringsmöjligheter både enskilt och tillsammans. ▶

Södertörns brandförsvärsförbund tillsammans med Storstockholms brandförsvärs samövade under slutet av oktober i Telestaden-området i Farsta. Polis från lokalpolisområdet i Haninge och ambulanssjukvård deltog i övningen. Scenariot omfattade en större olycka med ett stort antal skadade på en arbetsplats. Situationen som övningsdeltagarna möttes av var svårhanterlig och dynamisk, vilket ställde stora krav på initiativtagande, handlingskraft och flexibilitet. Scenariot spelades upp flera gånger i syfte att ge de inblandade möjlighet att utveckla såväl personlig färdighet som gemensam organisatorisk förmåga. Deltagarna upplevde övningen som realistisk och lämnade dagen med ökad kapa-

citet att tillsammans hantera svåra händelser under snabb utveckling. Att använda samma begrepp mellan aktörerna och ha förståelse för varandras arbetssätt och metoder var nycklar till ett bra resultat. Behov identifierades av att fortsätta samöva denna typ av komplexa händelser i syfte att upprätthålla en tillräcklig nivå av beredskap och handlingsförmåga givet nutidens samhällsutveckling.



Rådigt ingripande

Ibland händer det att allmänheten ingriper vid en olycka på ett sätt som vi anser är utöver det vanliga och som därför ska uppmärksammas. Det kallar vi för rådigt ingripande. Under året har vi haft ett flertal ceremonier.

I början av året uppmärksammade vi fyra flickor från Nynäshamn som påbörjade hjärt-lungräddning på en kvinna som föll ihop utomhus innan ambulans och räddningstjänst var på plats. Kunskapen om hjärt-lungräddning hade flickorna fått i skolan en kort tid innan händelsen. De tog även hand om kvinnans hund och lämnade in hunden på den närläggna djuraffären.

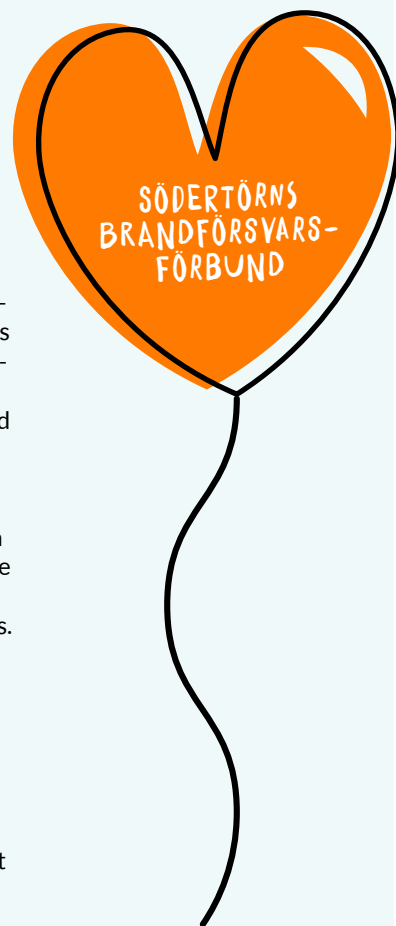
En man boendes i Huddinge uppmärksammades för sitt rådiga ingripande i samband med en villabrand. Det var sent på eftermiddagen som han kände röklukt när han var ute på sin tomt. Han kunde snabbt lokalisera att det kom från grannhuset, sprang dit och hörde rop på hjälp. Man-

nen hjälpte grannen och dennes hund ut ur det rökfyllda huset och räddade därmed livet på båda.

Under den varma sommaren inträffade två händelser som vi särskilt uppmärksammat. Den ena händelsen inträffade vid Nickstabadet i Nynäshamn där två ungdomar räddade livet på två personer som utan flytväst fallit i vattnet från en kanot. Den andra händelsen inträffade då en motorbåt krockade med ett brofundament i Muskö kanal. Andra personer som befann sig på platsen kunde få upp samtliga drabbade ur vattnet.

På Ekerö uppmärksammade vi under hösten en ung flicka som agerade med stort mod

när mikrovägsugnen började brinna i huset och brandvarnaren signalerade om faran. Trots den stressande situationen visade hon prov på fantastisk sinnesnärvaro och mycket god handlingskraft genom att slå av strömbrytaren till mikrovägsugnen för att sedan springa ut på gården och ropa på hjälp. Ett par grannar hörde hennes rop och skyndade dit för att se vad som kunde göras. De konstaterade att branden hade upphört och kunde därmed bära ut mikrovägsugnen från det rökiga köket. När styrkan från Ekerö brandstation kommer fram var faran över och huset räddat. Det enda som återstod var att ventiler ut brandröken.



Vårt miljöarbete



Miljöcertifiering

I slutet av året miljöcertifierades Södertörns brandförsvarsförbund enligt ISO 14001:2015. Det har varit ett omfattande arbete som utförts av miljögruppen och många miljömedvetna medarbetare på våra stationer. Vårt miljöledningssystem omfattar räddningstjänst, utryckande verksamhet och förebyggande arbete inom våra medlemskommuner, brandstationer (heltid och deltid) och larmcentralen.

Det huvudsakliga arbetet har inneburit att ta fram våra betydande miljöaspekter och beskriva dem i miljömål. Miljöaspekterna är även sammankopplade till vårt handlingsprogram och vår riskanalys.

Under våren genomförde vår miljögrupp en kemikalierrevision på samtliga heltidsstationer. Efter revisionen gjordes en insamling av kemikalier och avfall som skickades till SRV återvinning för destruktion. Det är viktigt att vi följer de lagar och regler som gäller vid hantering av kemikalier. Numera har vi tillgång till ett kemikalierregister som ger oss kontroll på vilka kemikalier vi använder och åtkomst till aktuella dataskyddsblad. Vi har även försett samtliga stationer med uppsamlingskärl till de kemikalier som används. Under året har ett arbete pågått med att samla in information och få kontroll över samtliga miljötillstånd som krävs i vår organisation.

För att alla anställda ska förstå vad miljöcertifieringen innebär, vad som krävs för att upprätthålla miljöarbetet och skapa förbättringar har samtliga medarbetare med tillsvidareanställning fått en miljöutbildning. Det finns även en miljömanual på vårt intranät som beskriver hela processen.

En miljörevisorsutbildning har genomförts och en revisionsplan finns för 2018–2020.

De privata företag som finns på våra brandstationer (ambulans, städfirmor och väktarbolag) ingår inte i vår miljöcertifiering. Dock för vi en dialog med dessa så att de arbetar miljömässigt och har kontroll över sina kemikalier.

Det största hotet mot vårt dricksvatten är perfluorerade ämnen. Därför har förbundet tagit beslut om att vid endast akut räddningsinsats där skum användning bedöms vara nödvändig kan A-skum eller B-skum

användas. Inom vattenskyddsområde och enskilda vattentäkter får inga skumtillsatser användas. Beslut om undantag ska fattas av operativ chef. Alternativa metoder (vatten, pulver, Co2) övervägs innan man beslutar om skumutläggning. Om större mängd skumvätska har lagts ut ska den om möjligt omhändertas och föras till destruktion.

Ett arbete har påbörjats med att titta på en ny typ av kemisk risk som kan uppstå vid brand i elbil.

Nationellt miljönätverk

Södertörns brandförsvarsförbund ingår i ett nationellt nätverk som består av deltagare från RISE, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och ett antal räddningstjänster i landet. Relevanta frågor som behandlas är hur en upphandling med relevanta miljökrav på släckmedel ska gå tillväga eller vilka kriterier som ska tas fram för att visa att ett släckmedel är miljövänligt.

Vår övningsanläggning

Under 2018 har utbyggnaden av Tuna Gårds övningsplats i Botkyrka fortsatt. Ett av övningshusen har byggts om och anpassats så att mindre gasol används i samband övning. En stor del av vår utbildningsverksamhet kan nu bedrivas på Tuna Gårds övningsplats och en av fördelarna är minskat antal resor i samband med övning och utbildning i förbundet.



»I all vår verksamhet ska vi aktivt verka för att skydda miljön, förebygga föroreningar och välja metoder och teknik i syfte att minimera skadlig miljöpåverkan.

Sotning och brandskyddskontroll

En del bränder i villor och småhus kan kopplas till eldstäder men genom att sotning och brandskyddskontroll sker förebyggs risken för bränder. Att kontrollera korrekt installation av eldstäder och att informera om att elda på rätt sätt är också en del av det förebyggande arbetet.

Inom Södertörns brandförsvarsförbunds område utfördes 16 581 brandskyddskontroller under 2018. Förelägganden ökade med 34 procent till 6 436 vilket i förlängningen resulterade i 32 förelägganden av nyttjandeförbud.

Brandskyddskontrollerna genomförs dels i egen regi, men också till stor del med hjälp av olika entreprenörer. För att säkerställa att vi har likvärdiga bedömningar och bedriver arbetet på ett likartat sätt finns ett stort behov av både styrning och uppföljning av arbetet. Under 2018 har vi fortsatt detta arbete och har i huvudsak utvecklat följande områden

- Tydliggjorda processer avseende hela hanteringen av ett

ärende för att säkra rättssäker och effektiv hantering, oavsett om det hanteras av oss själva eller av en entreprenör.

- Tydligare delegation av brandskyddskontrollanter med krav på kvittens.
- Tydligare och enklare språk i de dokument vi skickar till kund.
- Framtagande av ny taxa att gälla från och med 1 januari 2019 som är enklare att förstå för kund och säkerställer att förbundets kostnader täcks.

Ett antal möten och utbildningar har arrangerats för varje entreprenör och dess personal för att säkerställa att vi har en gemensam syn och kunskap. Utöver den löpande hanteringen av brandskyddskontroller har vi också deltagit med våra brandskyddskontrollanter på särskilt riktade krog tillsyner tillsammans med andra myndigheter samt under sommarmånaderna gjort en särskild satsning på våra öar utan fast vägförbindelse då dessa i huvudsak bebos av sommargäster.

Revision av sotningsdistrikten inom Södertörns brandförsvars område

Revision av sotningsdistrikten för 2018 kommer att genomföras av PwC.

Södertörns brandförsvarsförbunds ansvar för verksamhet när den drivs av privata utförare

- **Direktionen ska följa upp** och kontrollera verksamhet som genom avtal utförs av privata utförare.
- **Vi ska för varje mandatperiod** anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare samt för hur uppföljning ska ske och hur allmänhetens insyn ska tillfredsställas.
- **Vi ska se till att verksamheten** bedrivs enligt mål, riktlinjer och föreskrifter, att den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

»En av de vanligaste orsakerna till bränder i bostäder är relaterade till eldstäder och skorstenar. Sotning och brandskyddskontroll förebygger dessa bränder.

Foto: Fredrik Hofgaard



Våra medarbetare

Kompetensförsörjning och rekrytering

Under 2017 skapade vi ett pensionserbjudande till medarbetare för att stanna kvar längre i uttryckande tjänst hos oss och som enligt pensionsavtal för räddningstjänsten (så kallad R-SAP) har möjlighet att gå i pension vid 58-års ålder. Detta erbjudande möjliggjorde att medarbetare med viktig kompetens valde att fortsätta sin tjänstgöring hos oss under 2018 och underlättar således den pågående kompetensväxlingen. Parallellt med detta erbjudande så har vi under året rekryterat brandmän med erfarenhet och till sommarvikariat, larmoperatörer, produktionsledare till insatsledar-/brandingenjörskollektivet, styrkeledare till fler stationer, ekonomichef och nya aspiranter till vårt chefsprogram.

Vi har arbetat med att utveckla vårt chefsaspirantprogram för att säkerställa ledarutvecklingen inom förbundet och kvalitetssäkra utbildningen.

» **Vårt arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare som engagerar, motiverar och inspirerar våra medarbetare har fortsatt.**

Vårt arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare som engagerar, motiverar och inspirerar våra medarbetare har fortsatt likväl som vårt fokus på att våra medarbetare ska trivas och stanna kvar och utveckla och utvecklas hos oss.

Lönestrategiprojekt

Under hela 2018 har vi arbetat med ett partsgemensamt löne-strategiprojekt för att, i ledet att bli en mer attraktiv arbetsgivare, skapa en tydlig lönepolitik. Med det menas att vi ska skapa förutsättningar och struktur för

varje enskild medarbetare att veta vad som förväntas och på vilket sätt utveckling krävs inom Södertörns brandför-svarsförbund för att påverka sin lön. Med en tydlig lönepolitik får också cheferna det stöd de behöver för att vara tydliga och trygga i sina roller och samtal om krav och förväntningar med sina medarbetare. Initialt togs en ny lönepolicy fram och befattningsbeskrivningar för samtliga befattningar och därefter lönekriterier per befattning. Samtliga chefer med personalansvar utbildades i två dagar i den nya processen och verktygen och därefter utbildades samtliga medarbetare en halv dag i vad lön är och består av, hur löneavtalen ser ut, lönekriterier per befattning och hur processen ser ut.

Jämlikt Södertörn

Även 2018 genomgår nyanställda medarbetare två dagars utbildning i Mänskliga rättigheter, jämställdhet och inkludering – för att nyanställda med-

arbetare ska få den grundkunskap som projektet Självklart! gett medarbetare som varit anställda längre. Förbundets kunskap i dessa frågor är grunden till ett lyckat nästa steg i detta arbete framåt. Södertörns brandför-svarsförbund deltog i Pride 2018.

Vi har också varit delaktiga i Projektet FIRE (Future Inclusive Rescue Service) som varit Vinnofinansierat och har genomförts tillsammans med Högskolan i Halmstad, Carlstedts arkitekter, Hallandia innovation AB



och Gulins à la carte. Projektet resulterade bland annat i konceptet Social byggnorm där utgångspunkten i jämställdhetsarbetet tar utgångspunkt i den fysiska miljön. Social byggnorm visar hur arkitektur och sociala relationer ömsesidigt påverkar varandra. Vi har nu ett material att arbeta med nästa gång det ska planeras en ny brandstation. Mer om detta finns att läsa på Social byggnorms hemsida.

Vi har på ledningsnivå arbetat med temat inkluderande ledarskap och chefsstöd i det fortsatta arbetet att öka jämställdheten inom förbundet.

Arbetsmiljö

Under 2018 har vi startat upp Arbetsmiljöprojektet i syfte att genomlysna våra processer och systematiken i arbetsmiljöarbetet och generellt höja kunskapen i organisationen inom området.

Organisation



Insatsledare/Brandingenjör



Styrkeledare



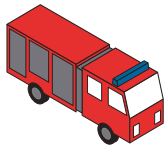
Brandman



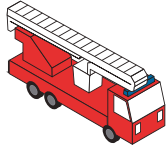
Brandvörn



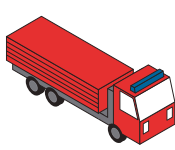
Larm- och ledningsoperatör



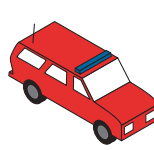
Räddningsenhet



Höjdenhet



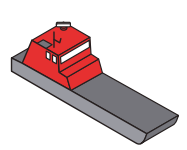
Vattenenhet



Ledningsenhet

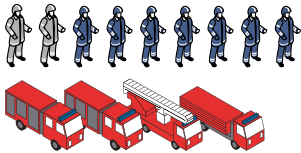


Ledningsenhet

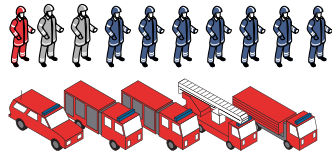


Räddningsbåt

Botkyrka Heltid



Haninge Heltid



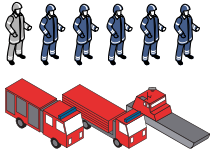
Lindvreten Heltid



Öja Brandvörn



Ekerö Heltid



Brandvörn



Räddnings- och ledningscentral



Huddinge Heltid



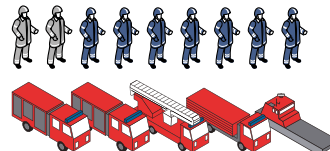
Adelsö Brandvörn



Berga Övningsanläggning



Nacka Heltid



Södertälje Heltid



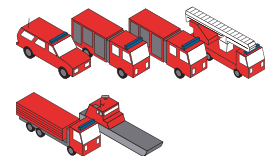
Hilleshög Brandvörn



Dalarö Brandvörn



Nykvarn Deltid



Munsö Brandvörn



Muskö Brandvörn



Nynäshamn Heltid



Järna Deltid



Ornö Brandvörn



Sorunda Deltid



Tyresö Heltid



Utö Brandvörn



Direktionens ordförande

Förbundets medlemskommuner är en viktig och attraktiv del av Stockholmsregionen. Med över sexhundra tusen kommuninvånare och en fortsatt hög befolkningstillväxt får våra tio kommuner en betydande roll i regionens utveckling. Infrastrukturprojekt, näringslivsutveckling och växande stadskärnor gör oss till en av Sveriges starkaste tillväxtregioner.

Den snabba expansionen i våra kommuner innebär att förbundets förmåga också behöver utvecklas i takt med att kommunerna växer. Delar i förbundets uppdrag är i huvudsak proportionerligt med befolkningstillväxten, men i andra avseenden kan vi se att större trappstegseffekter uppstår.

Nya samverkansrutiner

Under året har vi inlett samtal med våra respektive kommuner för att börja planera och ta höjd för denna utveckling inom förbundet. De goda samtalen visar att vi är på rätt väg och genom fortsatt dialog och samverkan skapar vi de bästa förutsättningarna för förbundet att utvecklas och växa.

Under året har vi även fört samtal om de samverkansrutiner som finns mellan förbundet och medlemskommunerna. Arbetet har resulterat i ett förslag till ny samverkansform vars målsättning är att förbundets ekonomiska förutsättningar ska ha en naturlig koppling till den ambitionsnivå som sätts för verksamheten. I detta långsiktigt strategiska arbete måste medlemskommunerna vara en viktig del samtidigt som direktionens roll som förbundets högsta beslutande organ värnas. Genom samarbete och samspel möjliggör det nya arbetssättet för förbundet att tackla de utmaningar som följer med att Södertörn växer som region.

Vår ambition är att under kommande år fastställa dessa samverkansrutiner så att övergripande inriktningsbeslut kan fattas enligt detta förslag. En tydlig struktur som bygger på en långsiktig planering kommer att gynna alla parter i vårt fortsatta samarbete.

Civilt försvar

Arbetet med att utveckla och stärka totalförsvaret i Sverige kommer att engagera många delar i samhället. Planeringen för att återuppta det civila försvaret har redan påbörjats och vi vet att räddningstjänsten kommer att ha en betydande roll inför och under höjd beredskap i landet. Mer konkret vad det innebär för

förbundet återstår att se och en fortsatt dialog kommer att behövas med berörda aktörer innan alla delar är på plats.

Vi kommer alla att vara delaktiga i totalförsvarsövningen 2020 vars syfte är att utveckla och pröva förmågan att tillsammans skydda samhällsviktiga funktioner, värna civilbefolkningen och försvara landet mot väpnat angrepp. Fram till dess arbetar vi vidare med att planera och förbereda oss för att på bästa sätt stödja landets samlade förmåga.

Sommarens skogsbränder

Den gångna sommaren bedöms vara den varmaste på över 260 år, torkan var extrem och de omfattande skogsbränderna som härjade runt om i landet lämnade ingen oberörd.

För Södertörns brandförsvarsförbund och dess medarbetare blev det en ansträngd sommar med märkbara påfrestningar. Förutom att hantera våra egna händelser stöttade vi de drabbade områdena med både personella och materiella resurser. Under en period förstärkte vi även vår räddningscentral för att kunna samordna ledningen för områdena Mora, Orsa och Älvdalen.

I denna nationella angelägenhet har medarbetare i förbundet visat på en mycket professionell yrkesutövning som präglades av flexibilitet och den goda viljan att bidra och samarbeta. Ett stort tack till er alla för er insats!

Det har varit en ära att hålla i ordförandeklubban under året som innehållit både roliga och viktiga uppdrag och beslut. Som ordförande i direktionen är man alltid stolt över våra medarbetare och varje gång man hör sirenerna eller ser en av våra bilar så vet man att då är hjälpen på väg och proffsen snart på plats.



Erik Ottoson

Direktionens ordförande
Södertörns brandförsvarsförbund

Förbundsdirectionen 2018



Bakre raden från vänster: Anders Linder, Tobias Nässén, Fredrik Saweståhl, Arne Närström, Christina Zedell, Lembit Vilidu, Mats Röhr, Kennet Bergh, Gunilla Grudewall-Steen, Tobias Hammarberg

Mellersta raden från vänster: Mats Siljebrand, Harry Bouveng, Marita Lärnestad, Erik Ottoson, Meeri Wasberg, Ann-Marie Högberg, Kia Hjelte, Serkan Köse, Hanna Svensson

Främre raden från vänster: Stefan Dayne, Leif Zetterberg, Martina Mossberg, Gunnel Trelje, Majvie Swärd, Anneli Sjöberg, Ewa Lofvar Gerdsdotter, Susanne Bergström

Botkyrka kommun

Christina Zedell (S)
Kia Hjelte (M)
Serkan Köse (S) ersättare
Stefan Dayne (KD) ersättare

Ekerö kommun

Adam Reuterskiöld (M)
Hanna Svensson (S) ersättare

Haninge kommun

Meeri Wasberg (S)
Martina Mossberg (M)
Gunnel Trelje (S) ersättare
Tobias Hammarberg (L) ersättare

Huddinge kommun

Erik Ottoson (M) ordförande
Ann-Marie Högberg (S)
Kennet Bergh (M) ersättare
Anneli Sjöberg (S) ersättare

Nacka kommun

Tobias Nässén (M) 2:e vice ordförande
Majvie Swärd (S)
Gunilla Grudewall-Steen (L) ersättare
Hans Peters (C) ersättare

Nykvarn kommun

Leif Zetterberg (NP)
Lembit Vilidu (M) ersättare

Nynäshamn kommun

Patrik Isestad (S) 3:e vice ordförande
Harry Bouveng (M) ersättare

Salem kommun

Mats Röhr (M)
Arne Närström (S) ersättare

Södertälje kommun

Susanne Bergström (S)
Marita Lärnestad (M)
Ewa Lofvar Gerdsdotter (MP) ersättare
Mats Siljebrand (L) ersättare

Tyresö kommun

Fredrik Saweståhl (M) 1:e vice ordförande
Anders Linder (S) ersättare

Måluppföljning

Förbundets verksamhet styrs av en årlig verksamhetsplan baserad på de sex inriktningar som fastställdes för handlingsprogrammet 2016-2019. Nedan redovisas en sammanfattande bedömning av måluppfyllelse och effekt som vi uppnått under 2018 års verksamhet.

1. Alla inom vårt område ska leva i en trygg och säker hemmiljö med avseende på brand och andra olyckor

Hemmiljön är vårt mest prioriterade område och 2018 är första året vi genomförde så kallade hembesök i stor skala. Under året har vi knackat på cirka 6 500 dörrar i prioriterade områden, och i nästan 3 000 fall har vi kunnat genomföra hembesöket med diskussion om brandskydd och kontroll av brandvarnare. Ny forskning från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap påvisar att denna insats kan innebära att upp till 25 brandincidenter kommer att undvikas i dessa lägenheter. Vi har genomfört ett antal informationsinsatser kopplat till inträffade bränder där vi följt upp vår räddningsinsats med informationsmöten. Inom området brandskyddskontroll, det vill säga kontroll av säkerheten i eldstäder och rökkanaler, har vi en fortsatt hög ambition avseende kravställande åtgärder där brandskyddet är bristande.

2. Vi ska minimera samhällsstörningar vid olyckor och kriser

Vi har under året genomfört stora utbildningsinsatser avseende trafikolycka där vi fokuserat på såväl omhändertagande, säkert arbete på väg samt möjlighet och förståelse för att hålla trafikflöden öppna och minimera samhällsstörningen utan att äventyra insatspersonalens säkerhet. Samverkan

Stockholmsregionens verktyg och rutiner har varit ett återkommande tema i utbildningar för relevant personal under året och vi har idag en god förståelse att både ta del av och sprida information i detta system.

3. Vi ska minimera miljöpåverkan inom vår verksamhet

Vi har under en lång tid förbättrat organisationen centralt för att kunna genomföra en certifiering enligt ISO 14001. Under 2018 har detta arbete nått ut på brandstationerna med både utbildning och särskilda miljöskyddsronder som ett led i certifieringsarbetet. Detta har lett till att vi lämnade 2018 med en organisation som uppnått certifieringskraven och i detta arbete har vi också kunnat avvärja ett antal framtida miljörisiker i vår verksamhet. Tillsammans med övriga brandförsvaret i regionen har vi initierat ett utvecklingsarbete avseende att omhändertaga kontaminerat släckvatten samt olja i vatten.

4. Vi ska aktivt påverka arbetet mot andra olyckor än brand

Vi har under året samverkat med Trafikverket och våra medlemskommuner avseende framkomlighet och förebyggande av trafikolyckor i våra medlemskommuner. Våra sociala medier har med ett ökat antal följare blivit en effektiv kanal för att nå ut med säsonganpassad information avseende bland annat snö/halka, isvett, värme och bad.



» Läs mer om verksamheten i vårt Handlingsprogram.

5. Vi ska bidra till ett socialt hållbart samhälle

Antalet bilbränder har fortsatt att minska, 13 procent färre bilbränder jämfört med 2017 och hela 30 procent färre än 2016. Även antalet bränder i containrar, soptummor etc. har minskat kraftigt, 35 procent i förhållande till 2017. I vårt arbete med att granska planärenden från våra medlemskommuner arbetar vi med kontrollpunkter som avser trygghet. I flera av våra medlemskommuner är vi den tredje parten i samverkansöverenskommelser mellan polis och kommun vilket säkrar samverkan inom området på såväl strategisk som operativ nivå. Samverkan sker även med övriga medlemskommuner men på andra sätt. Vidare jobbar vi med olika koncept i våra medlemskommuner med syfte att bryta gränser mellan ungdomar och blåljuspersonal samt motverka utanförskap.

6. Vi ska förbättra förutsättningarna för effektiva räddningsinsatser

Vår omfattande satsning på våra grundkurser skadeavhjälpande 1-3 har fortsatt samtidigt som vi gett samtliga medarbetare kvalificerad kompetensutveckling inom det skadeavhjälpande området. Tillsynsarbetet har utvecklats för att klara morgondagens krav även om totala antalet tillsyner som genomförts är lägre än vad som förväntats (dock bättre än 2017). Genom att träffa ett samverkansavtal med Sörmlandskustens räddningstjänst kommer vi från och med den 1 januari 2020 få en starkare räddningsregion.

Personalstatistik

Antal anställda	2018	2017	2016	2015	2014
Anställda den 31/12	388	381	379	365	375
I staben	19	18	15	16	17
I produktionen	369	363	364	349	358
Kvinnor	58	55	52	46	45
Män	330	326	327	319	330
Antal årsarbetare	388	380	378	364	374
Vikarier	14	14	11	12	8
Tjänstlediga	-20,4	-13	-10	-11	-11
Föräldralediga	-23,7	-20	-9	-13	-14
Långtidssjuka	-6,75	-15	-11	-17	-9
Netto årsarbetare	-	346	359	335	349
Budgeterade tjänster	-	372	369	368	365
Deltidsbrandmän	83	87	88	80	78
Räddningsvärnsmän	125	152	156	151	152
Motsvarande årsarbetare	13	12	11	10	10

Personalomsättning

Slutade under året	25	30	25	35	20
Pensionärer	3	12	11	20	15
Övriga	22	18	14	15	5
Nyanställda	32	32	39	25	16
Personalomsättning i procent	6,4	7,8	6,6	6,8	4,3
Turbulens i procent	6,4	7,8	6,6	9,5	5,3

Personalomsättning: lägst av antalet anställda som börjat/slutat/antalet anställda

Turbulens: antalet avgångar/antalet anställningar

Sjukfrånvaro i procent	2018	2017	2016	2015	2014
Kvinnor	3,2	5,2	4,2	5,6	3,3
Män	3,3	4,3	3,4	4,0	3,0
Yngre än 29 år	4,1	4,6	2,4	2,6	1,7
30-49 år	2,8	3,0	2,7	4,1	1,9
50 år och äldre	4,0	6,7	5,4	4,8	4,9
Total sjukfrånvaro	3,3	4,4	3,5	4,2	3,0
Varav långtidssjuka	38,0	48,3	44,5	44,7	42,6

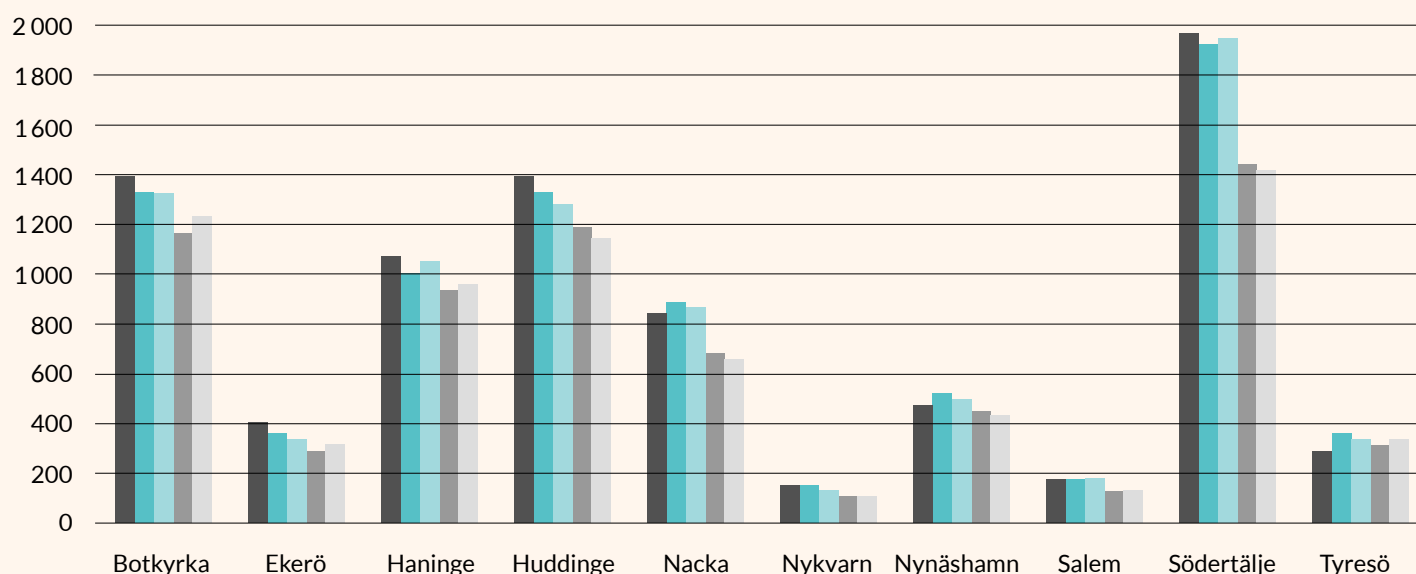
Personalkostnader (tkr)	2018	2017	Förändring	2016	2015	2014
Totala personalkostnader	281 441	265 307	6,1%	258 696	245 223	244 708
I förhållande till totala kostnaden	78,8%	79,6%	-1,0%	77,6%	76,7%	77,0%
Löner	180 731	171 144	5,6%	163 753	156 578	154 308
Arvoden	1 139	1 217	-6,4%	1 141	1 043	1 201
Sociala avgifter	56 816	52 651	7,9%	51 808	49 324	47 637
Pensionskostnader	37 825	35 220	7,4%	36 957	33 980	36 825
Övertidsersättning (ingår i löner)	6 325	3 082	105,2%	3 153	2 677	2 020
Personalsociala kostnader	4 930	5 075	-2,9%	5 037	4 298	4 737

Insatser och statistik

		2018	2017	Förändring antal	Förändring procent	2016	2015	2014
Olyckor	Händelsetyp							
	Annan olycka/tillbud	187	251	-64	-25%	237	300	264
	Vattenskada	71	58	13	22%	85	69	55
	Ras	10	1	9	900%	9	3	7
	Brand i byggnad	557	562	-5	-1%	584	475	413
	Brand ej i byggnad	1 747	1 851	-104	-6%	1 943	1 155	1 161
	Drunkning/tillbud	46	43	3	7%	43	37	24
	Nödställd person	341	310	31	10%	304	145	95
	Nödställt djur	56	42	14	33%	53	37	26
	Stormskada	3	14	-11	-79%	2	86	37
	Trafikolycka	1 301	1 311	-10	-1%	1 252	965	815
Utsläpp av farligt ämne	209	196	13	7%	189	133	165	
Händelser utan risk för skada	Automatlarm, ej brand	1 868	1 685	183	11%	1 847	1 441	1 340
	Händelse utan risk för skada	665	655	10	2%	520	779	795
	Ingen händelsetyp angiven							
	Återkallades före framkomst	599	483	116	24%	271	500	639
Övriga uppdrag	Annat uppdrag	47	117	-70	-60%	191	174	242
	Dykuppdrag	-	-	-	-	-	2	-
	Felindikering automatlarm	-	1	-1	-100%	-	-	4
	Hiss, ej nödläge	-	2	-2	-100%	2	35	28
	Annan hjälp till ambulans	76	124	-48	-39%	131	259	281
	Hjälp till polis	9	5	4	80%	8	33	42
	Annat sjukvårdslarm/ I väntan på ambulans	39	43	-4	-9%	64	393	271
	Inbrottslarm	-	-	-	-	-	2	-
	Hjärtstoppslarm	487	511	-24	-5%	505	-	-
	Trygghetslarm	-	-	-	-	-	5	1
	Hinder på väg	-	-	-	-	12	-	-
	Lyfthjälp	226	86	140	163%	-	-	-
	Totalt	8 544	8 351	193	2%	8 252	7 028	6 705

Antal insatser per kommun 2013–2017

■ 2018 ■ 2017 ■ 2016 ■ 2015 ■ 2014



Insatser och statistik

Tillsyner	2018	2017	2016	2015	2014
Antal objekt	3 167	3 188	2 936	3 011	3 285
Planerade tillsyner	822	924	1 133	826	992
Genomförda tillsyner	646	573	838	670	827
Utförda tillsyner i % av planerade	78,6	62,0	74,0	81,1	83,4

Sotningsdistrikt

	Botkyrka/ Salem	Ekerö	Haninge	Huddinge	Nynäshamn	Södertälje/ Nykvarn	Nacka/ Tyresö	Summa
Beviljad dispens sota själv	10	3	17	6	2	9	9	56
Beviljad dispens annan behörig sotare	0	14	2	3	0	87	5	111
Utförd sotning enligt frist	100%	100%	95%	100%	90%	100%	100%	98%
Utförda brandskyddskontroller	2 752	958	3 601	1 454	1 958	2 621	3 228	16 581
Förelägganden	900	445	2 690	267	334	1 115	685	6 436
Antal brandskyddskontrollanter	4	3	3	3	4	4	7	28
Nyttjandeförbud	6	1	5	0	3	12	5	32

Ärenden

Benämning	Avslutat	Pågående	Totalsumma
Tillstånd brandfarlig vara	91	47	138
Tillstånd explosiv vara	67	7	74
Tillsyn LBE	73	27	100
Tillsyn LSO 2:4	1	8	9
Yttrande alkohol	65	11	76
Yttrande Användande av offentlig plats	10	0	10
Yttrande bygglov	153	15	168
Yttrande detaljplan	58	12	70
Yttrande miljö tillstånd länsstyrelsen	1	2	3
Yttrande offentlig tillställning	62	3	65
Yttrande sakkunnigutlåtande	55	19	74
Yttrande SEVESO	2	0	2
Yttrande övrigt	16	12	28
Yttrande 2:4	1	0	1
Tillsyn LSO	442	167	609
Totalsumma	1 097	330	1 427

Förvaltningsberättelse

Ekonomiskt resultat

Årets resultat blev – 3 940 tkr. Intäkterna för verksamheten är något lägre än budgeterat och personalkostnaderna något högre. På totalen balanserar dessa i och med den ersättning som erhållits av staten i samband med insatser vid sommarens bränder.

Antalet räddningsinsatser har ökat, vilket gör att kostnader som drivmedel, service- och reparationskostnader på våra bilar ökat över budget. Under året genomgick även två höjdfordon obligatorisk revisionsbesiktning och underkändes där med för oss oväntade och allvarliga fel som krävde omedelbar reparation, till en ofinansierad kostnad av 0,5 mkr.

Konsulttjänsterna är högre än budgeterat pga vi inte har lyckats anställa brandskyddskontrollanter i den utsträckning som planerats. Vi har inför 2019 justerat taxan och avtalet med entreprenörerna kommer att ses över.

Efter revisionens genomlysning och vid införandet av GDPR fick ett antal akuta, obudgeterade IT justeringar genomföras, motsvarande ca 1 mkr.

Balanskravet

Årets resultat enligt resultaträkningen är -3 940 tkr. Efter att hänsyn tagits till realisationsvinster på 251 tkr är det justerade resultatet – 4 191 tkr och därmed är balanskravet för år 2018 är inte uppfyllt. Efter beslut i Direktionen den 2013-12-06, möjliggjorde beslut av § 76 för Södertörn brandförsvärsförbund att reservera ekonomiskt överskott i RUR (resultatutjämningsreserv). Totalt har 10 359 tkr avsatts i RUR sedan införandet. 2018 har vi utnyttjat RUR för hela underskottet på 4 191 tkr. Kvar att utnyttja i RUR för framtida underskott är 6 168 tkr.

God ekonomisk hushållning

Förbundets finansiella mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning överensstämmer med kommunallagens regler om en ekonomi i balans. Förbundsdirektionen har 2013-12-06 beslutat anta riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av RUR. De verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning motsvaras av inriktningsmålen i budget. God ekonomisk hushållning har inte uppnåtts för år 2018, då vi inte uppfyllt balanskravet. Förbundets ekonomiska ställning anses vara stabil utifrån likviditets- och soliditetssynpunkt, det vill säga betalningsberedskap på kort sikt och storleken på eget kapital.

Verksamhet

I förbundets område finns knappt 630 000 invånare och förbundet har tio medlemskommuner. Under året genomförde vi cirka

8 500 räddningsinsatser i medlemskommunerna. Av dessa var ungefär hälften till akuta uppdrag med nödläge.

Vi har också utfört ca 650 tillsyner och haft lika många övriga ärenden där tillstånd för brandfarlig vara och yttrande angående detaljplaner och byggärenden är de vanligaste typerna. Tillsammans med våra entreprenörer har 16 500 brandskyddskontroller genomförts. Under året har förbundet utbildat 9 000 personer i brandskydd. Till detta kommer andra möten i form av skolbesök, hembesök, öppet hus med mera som gör att det totala antalet människor vi kunnat ge ett förebyggande budskap är väsentligt större.

Investeringar

Investeringarna uppgick till 17,6 Mkr (2017 14,9 Mkr). De största posterna är släckbilar som uppgick till 3,7 Mkr. Investeringarna för anpassning av övningsplatsen i Botkyrka uppgick till 2 Mkr, vilket är 1 Mkr mer än budgeterat. För att öka mängden tillgänglig slang vid stora insatser har vi under 2018 investerat 1 Mkr. Detta fanns inte budgeterat men efter sommarens bränder var det uppenbart att vår reserv var för liten. Den redan budgeterade räddningsroboten på 1,5 Mkr, beräknas upphandlas under 2019.

Personal

Vid årsskiftet var vi netto 351 årsarbetare (föregående år 346). Utöver dessa tillkommer 83 deltidsbrandmän (87) och 125 räddningsvärnsmän (152) motsvarande 13 årsarbetare (12). Utbetalda löner har uppgått till 180,8 Mkr (172,4) varav arvoden till förtroendevalda till 1,1 Mkr (1,2). Siffrorna är en "ögonblicksbild" av antalet anställda just den 31/12 2018 och inom parenteserna 2017 vilket gör att siffrorna kan variera.

Pensionsmedelsförvaltning

Pensionsförpliktelserna inklusive ansvarsförbindelse, avsättningar för pensioner och kortfristig avgiftsbestämd ålderspension uppgår till 377,4 Mkr (375,5 Mkr), vilket är en ökning från föregående år med 1,9 Mkr. Likviditetsöverskottet förvaltas i egen regi och används till investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier samt till framtida tillfälliga kostnadsökningar eller intäktsminskningar. Under 2018 har vi erbjudit personer att stanna kvar i vår organisation istället för att ta ut pension, vilket gjort att pensionsförpliktelserna har minskat. Istället har pensionsförsäkringsavgifterna ökat. Jämfört med budget är den totala kostnaden för pensioner några lägre.

Likviditet (%)

256	252	241	246	221
2018	2017	2016	2015	2014

Omsättningstillgångar i procent av kortfristiga skulder eller betalningsberedskapen på kort sikt.

Soliditet (%)

19,4	20,5	20,9	20,9	19,3
2018	2017	2016	2015	2014

Eget kapital i procent av de totala tillgångarna eller graden av egenfinansierade tillgångar.

Framtiden

Under 2019 kommer vi att påbörja ett arbete med att uppdatera handlingsprogrammet där vi slår fast prioriteringarna för verksamheten 2020-2023. Handlingsprogrammets inriktningar styr och vägleder vårt arbete och vårt mål är att skapa säkerhet och trygghet för de som bor och vistas i våra medlemskommuner. Handlingsprogrammet ska vara utformat på så sätt att det ska vara tydligt med vilken förmåga vi har att hantera de risker som finns i samhället, där vår främsta uppgift är att förhindra att bränder och andra olyckor inträffar. Vi ska vara en framåtsträvande och vidsynt organisation som fortsatt ska placera Södertörns brandförsvärsförbund på framkant i räddningstjänstsvärgen.

Vi skapar möjligheter för mångfald och jämställdhet eftersom vi vet att det är en förutsättning för en kompetent organisation. Med en dynamisk och målstyrd organisation byggd på kollegialt ansvar hos kreativa och självtänkande medarbetare har vi en organisation och medarbetare med allra högsta kompetens. Vi kommer att påbörja ett värdegrundsarbete som ska utgå från vad som är unikt för oss. Arbetet ska leda fram till vilka värderingar vi ska jobba efter och vad vi vill förmedla om vår organisation, både internt och externt.

Resultaträkning

Tkr	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter	not 1	45 260	37 599
Jämförelsestörande intäkter	not 1	0	0
Verksamhetens kostnader	not 2	-339 643	-322 315
Avskrivningar	not 5	-17 550	-17 218
Verksamhetens nettokostnader		-311 933	-301 934
Kommunbidrag	not 3	315 043	308 139
Finansiella intäkter		14	12
Finansiella kostnader		-7 064	-5 715
Resultat före extraordinära poster		-3 940	502
Årets resultat	not 4	-3 940	502

Balansräkning

Tkr	Not	2018	2017
Anläggningstillgångar		137 267	137 268
Immateriella anläggningstillgångar		0	0
Materiella anläggningstillgångar	not 5		
mark, byggnader och tekniska anläggningar		73 660	73 777
maskiner och inventarier		63 607	63 491
Övriga materiella anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Omsättningstillgångar		300 388	295 940
Förråd		0	0
Fordringar	not 7	69 473	74 362
Kortfristiga placeringar			
Kassa och bank		230 915	221 578
Summa tillgångar		437 655	433 208
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	not 8	85 023	88 964
årets resultat		-3 940	502
RUR		6 168	10 359
Övrigt eget kapital		78 855	78 103
Avsättningar	not 9	235 466	226 633
Avsättningar för pensioner		235 466	226 633
Andra avsättningar			
Skulder		117 166	117 611
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	not 10	117 166	117 611
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		437 655	433 208
Panter och ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	not 9	129 879	137 524
Övriga ansvarsförbindelser	not 11	11 968	12 826

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		-3 940	502
Justering för realisationsvinster	not 6	-251	-364
Justering för avskrivningar		17 550	17 218
Justering för avsättningar till pensioner	not 9	8 833	8 866
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		22 192	26 222
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		4 888	-6 194
Ökning/minskning förråd och varulager			
Ökning/minskning kortfristiga skulder	not 10	-445	-138
Medel från den löpande verksamheten		26 635	19 890
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-17 550	-14 902
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	not 6	251	657
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar			
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar			
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Medel från investeringsverksamheten		-17 299	-14 245
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån			
Amortering av skuld			
Ökning långfristiga fordringar			
Minskning långfristiga fordringar			
Medel från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		9 336	5 645
Likvida medel vid årets början		221 579	215 934
Likvida medel vid årets slut		230 915	221 579

Investeringsredovisning

* Investeringar, vilka behandlas som särskilt ärende i direktionen

Tkr	Investeringsanslag			Utfall		Differens
Investeringsprojekt	2018	Ombudgetering	2018	2017	2018	2018
Utbyggnad Lindvreten*						
Periodiskt underhåll fastigheter	700		700	987	616	85
Ventilation Haninge*				1 649	6	-6
Summa fastigheter	700	0	700	2 636	622	79
Släckbilar	4 200	0	4 200	5 605	3 678	522
Lastväxlare/tankbil	2 500		2 500	0	3 214	
Höjdfordon	0		0	0	902	-902
Räddningsbåtar	0		0	0	0	0
Transportfordon	2 700		2 700	1 611	1 976	724
Räddningsrobot	0		0	0	0	0
Rakel	0		0	2 766	32	-32
Modernisering larmhantering	0		0	0	0	0
Verksamhetssystem	0		0	0	0	0
Övriga inventarier	3 600		3 600	2 284	7 126	-3 526
Summa maskiner o inventarier	13 000	0	13 000	12 266	16 928	-3 214
Totalsumma	13 700	0	13 700	14 902	17 550	-3 850

Noter

Tkr	Not	2018	2017
Not 1 Verksamhetens intäkter			
I posten övrigt ingår realisationsvinster enligt not 6. Realisationsförluster ingår i posten övrigt i not 2.	Kommunal beredskapsplanering	849	899
	Övriga intäkter kommuner, landsting och staten	896	498
	Statliga bidrag	9 035	910
	Taxor och avgifter	28 544	28 295
	Utbildning och konsulttjänster	2 111	2 973
	Externa hyror	3 574	3 565
	Övrigt	251	459
	Summa externa intäkter	45 260	37 599
	Jämförelsestörande intäkter		
	Jämförelsestörande intäkter		
Not 2 Verksamhetens kostnader			
	Utgifter för material, entreprenader och konsulter	12 847	13 836
	Löner, arvoden och kostnadsersättningar	181 870	172 361
	Sociala avgifter och pensioner	94 641	87 871
	Personalsociala kostnader	4 930	5 075
	Hyra, leasing, fastighetservice och energi	15 644	14 410
	Förbrukningsmaterial m m	9 189	9 198
	Reparation och underhåll	6 333	6 163
	Övrigt	14 189	13 401
	Summa externa kostnader	339 643	322 315
Not 3 Kommunbidrag	Kommun	Andel	
Kommunbidraget består av tre delar. Grundavgiften fördelas enligt andelen. Pensionskostnader intjänade före 1998 betalar kommunerna Botkyrka, Ekerö och Salem direkt till KPA medan övriga kommuner betalar via kommunbidraget. Hyreskostnader för brandstationer ingår i kommunbidraget för Huddinge, Nykvarn och delvis Tyresö medan övriga kommuner står för dessa kostnader själva.	Botkyrka	11,59%	33 556
	Ekerö	7,55%	21 860
	Haninge	16,72%	55 370
	Huddinge	18,97%	65 777
	Nacka	11,59%	33 556
	Nykvarn	1,48%	5 568
	Nynäshamn	6,29%	19 523
	Salem	2,48%	7 180
	Södertälje	14,25%	44 232
	Tyresö	9,08%	28 421
	Summa	100,00%	315 043
			308 139
Not 4 Årets resultat			
	Årets resultat enligt resultaträkningen	-3 940	502
	Avgår: realisationsvinster	-251	-364
	Återföring av effekt av RIPS-ränta		
	Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-4 191	138
	Medel till RUR	0	0
	Medel från RUR	4 191	0
	Årets balanskravsresultat	0	0
	Balansunderskott från tidigare år	0	0
	Summa	0	0
	Balanskravsresultat att reglera	0	0
Not 5 Avskrivningar/ Materiella anläggningstillgångar			
	Ackumulerat anskaffningsvärde	341 527	326 155
	Ackumulerade avskrivningar	-204 259	-188 887
	Netto	137 268	137 268
	Mark och byggnader	97 996	95 358
	Maskiner o mikrovågslänkar	6 202	6 202
	Inventarier	22 665	19 093
	Transportmedel	175 106	166 213
	Förbättringsutgifter ej ägda fastigheter	1 323	1 323
	Övriga maskiner och inventarier	38 235	37 966
	Summa	341 527	326 155

Noter

Tkr	Not	2018	2017
Not 6 Sålda och utrangerade anläggningstillgångar Försäljning avser huvudsakligen transportmedel.	Anskaffningsvärde	2 179	3 271
	Ackumulerade avskrivningar	-2 179	-2 978
	Nettovärde	0	293
	Försäljningspris	251	657
	Realisationsvinst	251	364
	Realisationsförlust	0	0
	Nettovinst	251	364
Not 7 Fordringar	Kundfordringar	59 219	65 553
	Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	6 588	6 510
	Övriga kortfristiga fordringar	3 666	2 299
	Summa	69 473	74 362
Not 8 Eget kapital	Ingående eget kapital	88 964	88 463
	Årets resultat	-3 940	502
	Utgående eget kapital	85 023	88 964
	varav avsatt till framtida pensionskostnader	53 100	53 100
	varav avsatt till RUR	6 168	10 359
Not 9 Pensionsförpliktelser Pensionsförpliktelserna beräknas av KPA enligt RIPS 07. Likviditetsöverskottet förvaltas i egen regi och används till investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier.	Avgiftsbestämd ålderspension	9 716	9 133
	Särskild löneskatt på pensionskostnader 24,26%	2 357	2 216
	Summa kortfristig pensionsskuld	12 073	11 349
	Avsättning för pensionsskuld intjänad efter 1997	189 495	182 386
	Särskild löneskatt	45 971	44 247
	Summa avsättning för pensioner	235 466	226 633
	Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998	104 522	110 674
	Särskild löneskatt	25 357	26 850
Summa ansvarsförbindelse pensioner	129 879	137 524	
Totala pensionsförpliktelser	377 419	375 505	
Not 10 Kortfristiga skulder	Skuld till kreditinstitut och kunder		
	Leverantörer	14 093	13 765
	Skatteavräkning	10 183	10 365
	Upplupna personalkostnader	36 491	35 708
	Övriga uppl kostnader och förutb intäkter	56 399	57 773
	Summa	117 166	117 611
Not 11 Övriga ansvarsförbindelser	Hyra fastigheter inom ett år	5 718	6 060
	Hyra fastigheter inom 2-5 år	5 764	6 060
	Leasing inventarier inom ett år	256	251
	Leasing inventarier inom 2-5 år	230	455
	Summa hyres- och leasingavtals	11 968	12 826
	Resterande värde	5 982	6 311
	Årets avgift		

Redovisningsprinciper och driftsredovisning

Förbundet redovisar enligt lagen om kommunal redovisning och följer god redovisningssed samt anvisningar lämnade av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet minskat med investeringsbidrag och gjorda avskrivningar.

Avskrivningar följer i princip rekommendationer från Sveriges Kommuner och Landsring om avskrivningstider och startar den månad anskaffning sker eller, vid större projekt, den månad vi tar anläggningen i drift.

Upplypna räntor skuldförs.

Leverantörs- och kundfakturor med väsentliga kostnads- och intäktsposter periodiseras.

Löner, semester och okompenserad övertid periodiseras. Upplypna löner, uttagen semester och okompenserad övertid, inklusive sociala avgifter skuldbokförs.

Pensionsskuld. Avgiftsbestämd ålderspension redovisas som kortfristig skuld. Avsättning för pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräk-

ningen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Särskild löneskatt ingår i beloppen för pensioner under kortfristiga skulder, avsättningar och ansvarsförbindelser.

Hyes- och leasingavtals restskulder under återstående löptid redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen i balansräkningen. RKR:s rekommendation nr 13.1 tillämpas.

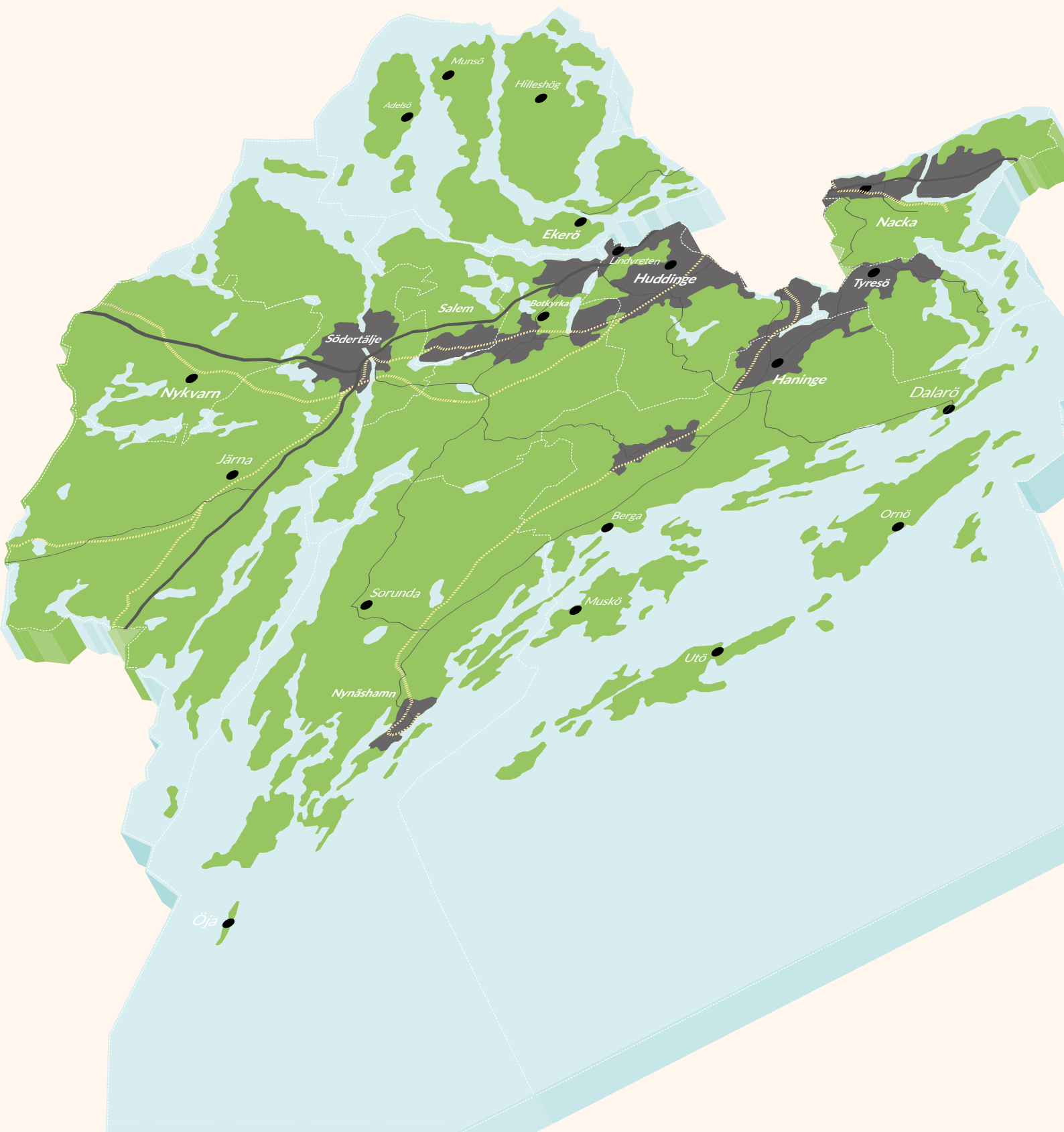
Tkr	Utfall 2018	Budget 2018	Diff %	Utfall 2017	Diff %
Stab och gemensamt					
intäkter	3 301	956	-245	1 023	223
personalkostnader	-18 749	-16 733	-12	-17 588	-7
övriga kostnader	-3 662	-4 746	23	-5 122	29
Netto	-19 110	-20 523	7	-21 687	12
Produktion					
intäkter	38 413	38 225	0	33 213	16
personalkostnader	-225 001	-221 806	-1	-211 795	-6
övriga kostnader	-55 770	-48 471	-15	-53 120	-5
Netto	-242 358	-232 052	-4	-231 702	-5
Fastigheter					
intäkter	3 546	4 060	-13	3 363	5
extraordinära intäkter					
lokalhyra	-10 926	-5 800	-88	-5 639	-94
övriga kostnader	-5 505	-10 917	50	-10 357	47
Netto	-12 885	-12 657	-2	-12 633	-2
Finansiering					
medlemsavgifter	315 043	315 043	0	308 139	2
eget kapital avsatt till pensioner					
utbetalda pensioner*	-35 835	-38 463	7	-32 737	-9
förändring pensionsskuld*	-1 806	-6 580	73	-3 186	43
räntenetto	-7 032	-6 897	-2	-5 692	-24
Netto	270 370	265 432	2	266 524	1
Summa intäkter	360 303	360 613	0	345 738	4
Summa personalkostnader	-281 391	-283 582	1	-265 306	-6
Summa övriga kostnader	-82 895	-76 831	-8	-79 930	-4
Netto	-3 983	200		502	-893
Ackumulerat eget kapital	-3 481	702		502	



Revisionsberättelse

Förbundets medlemskommuner

Södertörns brandförsvarsförbund bedriver räddningstjänst i följande tio kommuner: Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. Våra medlemskommuner har 628 165 invånare och vårt uppdrag är att bidra till att dessa känner sig trygga och säkra i sin kommun.





Södertörns brandförsvärförbund

Adress: Mogårdsvägen 2, 143 43 Vårby
Telefon: 08-721 22 00
E-post: brandforsvaret@sbff.se
Följ oss gärna på www.sbff.se och sociala medier